

Навчальна дисципліна: «Загальна психологія»

Спеціальність: 053- Психологія

Курс: другий

Викладач: доц. Ставицька О.Г.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Терміни виконання завдання – 16.02.19 – 03.03.19

Завдання для самостійного опрацювання теми «Психологія особистості».

1. Опрацювати та проаналізувати рекомендовані матеріали модуля «Психологія особистості». ((. *Варій М.Й.* Загальна психологія: Навч. посібник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. - Львів: Край, 2005.; *М'ясоїд П.А.* Загальна психологія: Навч. посіб. - 3-тє вид., випр. - К.: Вища шк., 2004 (За студентом залишається право власного вибору підручника чи електронного джерела з даної теми (див. список літератури))).
 2. У письмовому вигляді скласти структурно-логічну схему до питань які розглядаються в лекції.
 3. Підготувати конспект з розглядом структури та основних понять теми.
 4. Підготувати 10 запитань до кожної теми лекційного заняття.
 5. Опрацювати питання для самоконтролю з теми.
 6. Письмово підготувати відповіді на завдання для самостійного опрацювання
- 7. Творче завдання:**
- А) Скласти психологічну характеристику власної особистості.
 - В). Описати психологічну характеристику творчої особистості (на прикладах видатних діячів науки, техніки, культури).

Примітка : Виконані завдання будуть оцінюватись, бали враховуватимуться при складанні іспиту

Тема. 1 Поняття про особистість.(2 год.)

1. Особистість у вимірах психологічної науки. Визначення і науковий

зміст поняття "особистість".

2. Неоднозначність та складність феномену особистість.
3. Інтеграція наукових дефініцій - спосіб різносторонньої характеристики особистості.
4. Індивід, особистість, індивідуальність – спільне та відмінне в об'ємі цих понять.

Література

1. Абульханова-Славская К.А. Деятельность и психология личности. – М.,1980. – С. 113-185, 210-259.
2. Асмолов А.Г. Психология личности. – М., 1990. – С. 7-363.
3. Бодалев А.А. Психология о личности. – М., 1988. – С. 37-59.
4. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М.,1968. – С. 39-123.
5. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию: Курс лекций. – М.,1988. – С. 281-310.
6. Годфруа Ж. Что такое психология: В 2 т. – М., 1992. – Т. 2. – С. 7-70.
7. Гомезо М.В., Домашенко И.А. Атлас по психологии. – М., 1986. – С. 60-72.
8. Зейгарник Б.В. Теории личности в общей психологии. – М., 1982. – С. 6-87.
9. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1982. – С. 159-189, 206-230.
10. Мерлин В.С. Структура личности. Характер, способности, самосознание. – Пермь, 1990. – С. 58-81.
11. Мясищев В.Н. Личность и неврозы. – Л., 1960. – С. 68-80.
12. Немов Р.С. Психология: Учебник.. – М., 1994. – Кн. 1. – С. 283-318.
13. Общая психология. – М., 1986. – С. 191-230.
14. Петровский А.В. Личность, деятельность, коллектив. М., 1982.С. 213-253.
15. Психологический словарь / Под ред. В.В. Давыдова, А.В. Запорожца,Б.Ф. Ломова и др. – М., 1983. – С. 178-179, 188-189, 393-394.
16. Психологические тесты для деловых людей. – М., 1994. – С. 66-69.
17. Психология личности. Тексты. – М., 1982. – С. 11-149.
18. Психология: Словарь / Под общ. ред. А.В. Петровского,М.Г. Ярошевского. – М., 1990. – С. 193-194, 230, 302, 429-432.
19. Психология формирования и развития личности. – М., 1981. – С. 3-197.
20. Психология: Підручник / Ю.Л. Трофімов та ін. – К., 1999. – С. 75-181.
21. Рейнвальд Н.И. Психология личности. – М., 1987. – С. 42-115.
22. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М., 1989. – Т. II. –С. 103-122, 236-249.
23. Спрджвелидзе Н.И. Личность и ее взаимодействие с социальной средой. – Тбилиси, 1989. – С. 5-48, 70-91.
24. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – М., 1991. – С. 7-297, 418-438.
25. Фрейд З. Психология бессознательного. – М., 1989. – С. 346-381, 425-439.

Рекомендовані матеріали, розміщені на веб-сторінках:

1. www.lib.com.ua – Сайт електронної бібліотеки.
2. www.studentam.net.ua - Сайт електронної бібліотеки
3. <http://psycho.all.ru> – інформація про мнемоніку, синтон-програма
4. <http://www.psychology.ru> – психологічні новини, бібліотека, тести
5. <http://psychology.net.ru> – персоналії, новини, тести, форум
6. <http://www.yourdreams.ru> – психоаналіз сновидінь, галерея картин відомих художників на тему сновидінь
7. <http://temenos.ru> – відомості про психологічне консультування

8. <http://www.effecton.ru> – статті про психічні явища, особистість, стосунки
9. <http://azps.ru> – словник, статті, хрестоматія, класифікації
10. <http://www.info-library.com.ua/books-text-4627.html> М.Варій. Загальна психологія.

II. Питання для самоконтролю

- Людина на світ народжується уже людиною. Чи можна це сказати про особистість?
- Запишіть якості, які характеризують людину як особистість.
- Чому поняття —особистість‖ не може бути ототожене з поняттям —індивідуальність‖?
- Яка структура особистості за К.К.Платоновим, С.Л.Рубінштейном, З.Фройдом? Як впливають зовнішні, фізичні дані людини на формування її особистісних якостей?
- Мотиваційні регулятори життєвого шляху людини.
- Як співвідносяться між собою мотиви та потреби людини? Назвіть види потреб за Карен Хорні.
- Чим відрізняється активність особистості від активності тварини?
- Як слід розуміти вислів: —Зміст інтересів, їх глибина, широта є діагностичним показником ступеня психічного розвитку особистості‖?
- Як співвідносяться між собою особистісні цінності та мотиви?
- Що ви знаєте про сенситивні періоди та їхні коди (числа Фібоначчі)?
- Чи входять до структури особистості будь-які природжені властивості людини? Обґрунтуйте відповідь.

III. Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1

Які з перерахованих характеристик відносяться до людини як до особистості, а які - як до індивіда?

Цілеспрямованість, упертість, вдумливість, висока емоційність, старанність, цілісність, приємний голос, суспільна активність, критичність розуму, прекрасна дикція, середній ріст, музичність, запальність, моральна вихованість, низька адаптація до темряви, ригідність, працьовитість, погана просторова координація, блакитні очі, гарний слух, ідейна переконаність, уважність, рухливість, чесність, віра, страх, шляхетність, лінощі, стрес, меланхолія, авторитет, мова, темперамент, інстинкти, переконання, знання, задатки, ідеали, вікові особливості почуттів, механічна пам'ять, мислення, мова, музичний слух, гуманність.

Завдання 2

Визначте і обґрунтуйте, в яких випадках поведінка людини є індивідною, а в яких – особистісною?

1. Поворот голови в бік несподіваного різкого звуку.
2. Відповідь на іспиті.
3. Кашель.
4. Відсмикування руки від гарячої праски.
5. Збудження дитини при появі матері.

6. Зажмурювання очей при яскравому освітленні.
7. Бормотання під час сну.
8. Відстоювання власної точки зору.
9. Плач маленької дитини.
10. Мимовільне запам'ятовування подій.
11. Заучування хімічних формул.
12. Стримування сліз.
13. Смоктальні рухи губ немовляти у відповідь на подразнення їх соскою.
14. Розв'язання нецікавої задачі з математики.
15. Виконання небезпечного завдання.
16. Стримування себе під час конфлікту

Завдання 3

Проаналізуйте наведені приклади. Які механізми психологічного захисту проявляються у кожній конкретній ситуації?

1. Молода жінка уникає всяких контактів із чоловіками; під гіпнозом вона розповідає, що в дитинстві зазнавала сексуальної агресії з боку свого дядька-алкоголіка - подія, про яку у свідомому стані вона зовсім не пам'ятає.

2. В одному африканському племені існує легенда, що той, хто почує шум осіннього водоспаду, помре. Жоден представник племені ніколи не чув шуму падаючої води.

3. Молодий чоловік розповідає, що був би щасливий прийти на зустріч, яка б обіцяла йому роботу, але забув про неї.

4. У дитини, якій забороняли гратися своїми екскрементами, розвивається перебільшена охайність.

5. Жінка, що не може мати дітей, стає зразковою патронажною сестрою.

6. Студентові, що із задоволенням «змахлював» би на іспиті, здається, що всі на нього дивляться так, ніби він «шахраював» справді.

7. Агресивний парубок стає «зіркою» регбі або футболу.

8. Маленька дівчинка так сильно «любить» свого молодшого братика, що всі ночі проводить біля нього на той випадок, якщо він раптом «перестане» дихати.

9. Агресивність жінки щодо свого чоловіка виражається в тому, що вона мимоволі ховає його речі.

10. Чоловік переконаний, що йому зраджує дружина, хоча підсвідомо він сам хоче їй зрадити.

11. Людина, вихована владним батьком, стає активістом одного із суспільних рухів протесту.

12. Агресивна людина часто поводить себе занадто чемно або занадто солоденько стосовно інших.

13. Мати надмірно піклується про свою дитину, про яку під час вагітності навіть і думати не хотіла.

14. Жінка не зізнається собі, що не вдоволена своєю роботою.

15. Студент виправдує свій провал на іспиті невеликим часом для

відповіді або тим, що питання було на «засипку».

Завдання 4

Нижчезазначені способи осмислення «Я». Прокоментуйте з погляду можливої поведінкової реалізації. Яке з формулювань близьке до вашого власного сприйняття свого «Я», чому?

1. Кожна людина є всесвіт, що з ним народилася й з ним умирає: під кожним надгробним каменем похована ціла всесвітня історія (*Г. Гейне*).

2. Той, хто не поспіває в ногу з іншими, можливо, чує іншого барабанщика. Нехай крокує з тією музикою, що чується йому слабкою й віддаленою (*Торо*).

3. Усі ми жертви... Наші долі визначені космічним жеребом, вітрами зірок і непостійних вихрів, що дмуть із млинів богів (*Г. Дітріх*).

4. Навколишній світ, очевидно, не опановує нами повністю, навіть коли ми вирости, але тільки на дві третини; одна третина нашого «Я» ще не народилася. При кожному ранковому пробудженні ми начебто знову народжуємося (*З. Фройд*).

5. Бог є необмежене Всі, людина є тільки обмеженим проявом Бога. Або краще так: Бог є те необмежене Всі, чого людина усвідомить себе обмеженою частиною. Істинно існує тільки Бог. Людина є прояв його в речовині, часі й просторі. Чим більший прояв Бога в людині (життя) з'єднується із проявом (життями) інших істот, тим більше він існує. З'єднується власне життя з життями інших істот любов'ю... (*Л. Толстой*).

6. Людина - це істота, що бідує в таємниці (тобто з жалом нескінченності в душі) і визнає себе смертною (*М. Мамардашвілі*).

Завдання 5

Прокоментуйте, як і за рахунок чого відбувається розширення або звуження «Я»-концепції. Як із цих позицій ви розглядаєте типове усвідомлення себе та своєї «Я»-концепції?

«Я»-концепція визначається набором ролей, прийнятих даною особистістю, описує репертуар звичних для неї способів поведінки. Те, що відбувається навколо, здобуває для людини те або інше забарвлення, тільки будучи переломленим через її «Я»-концепцію.

Найкраще це ілюструється хворобливими симптомами відчуження людини від самої себе, коли вона, вимовляючи вголос своє ім'я, не впізнає його звучання, не зв'язує з ним свого буття. Цікаво, що це психологічне утворення має рухливі межі й може трансформуватися: розширюватися або звужуватися. Наприклад, «Я»-концепція матері містить у собі і її дитину. Будь-яка подія інтерпретується нею не тільки з урахуванням наслідків для себе, але й з позицій турботи про дитину. Випадок ще більшого розширення «Я»-концепції стосується явищ національної й класової самосвідомості

Завдання 6

Складіть кросворд із 10 слів, використовуючи прізвища науковців, які досліджували структуру особистості, та поняття теми «Психологія особистості»